

tazem u děkanského úřadu v Ž. Tento důkaz byl v první stolici sice připuštěn, ale nebyl proveden, ač první soud podle výpovědi svědkyně Anežky Sch-ové zjistil, že milenec Josef Sch. v kritické době s nemanželskou matkou skutečně tělesně obcoval. Jest věcí soudů, by přednes strany po právní stránce kvalifikovaly. Z onoho přednesu vyplývá, že žalovaný nastoupil protidůkaz čerpaný z § 164 obč. zák., totiž, že nemůže býti otcem, ježto je tu plný důkaz o otcovství jiného. Nelze souhlasiti s odvolacím soudem, že byl žalovaný musil také tvrditi, že se zápis do matriky stal za předpokladů § 164 obč. zák. Jakmile byl zápis tvrzen a dokazován, jakmile byl nastoupen protidůkaz podle § 164 obč. zák., nelze ukvapeně usuzovati na bezvýznamnost zápisu, dokud nebyl zjištěn. Vždyť není vyloučeno, že zápis odpovídá všem předpokladům zákona. Nebylo ovšem lze prováděti o tom i důkaz výsledkem milence Josefa Sch-a, jak to dovolání vytýká, neboť důkaz ten nebyl nabídnut v první stolici a jeho nabízení v opravných stolicích je nepřipustné (§§ 482 druhý odstavec a 504 druhý odstavec c. ř. s.). Není zmatečností, jak dovolání míní, že nebyl proveden důkaz již připuštěný, neboť tím není odůvodněn žádný z důvodů zmatečnosti podle § 477 c. ř. s. Ale dovolatel uplatňuje též, že odvolací soud, jak již první soud měl učiniti, měl zjistiti, zda Sch. byl zapsán do matriky, a že nabídnutý jím důkaz o zápisu jest pro posouzení sporu významný. Z toho je patrné, že vytýkal neprovedení důkazu dotazem u děkanského úřadu v Ž. též jako vadu odvolacího řízení, která tu skutečně jest, neboť neprovedení nabídnutého důkazu o skutečnostech, které mohou míti význam pro rozhodnutí sporu, jest vadou řízení podle § 496 čís. 2 a § 503 čís. 2 c. ř. s., která byla způsobila zamezení úplné vysvětlení a důkladné posouzení rozepře.

Čís. 14055.

Při bankovním depositu (cenných papírů) může jíti o úhrnkové depositum, sběrné depositum a nepravidelnou úschovu. Znaky těchto odrůd.

Byly-li v depositu banky u anglického bankéře uloženy jen cenné papíry jejích komitentů, šlo o tak zv. sběrné depositum. Komitenti nepozbyli vlastnictví k cenným papírům a stíhají je následky sekvestrace a desekvestrace cenných papírů v Anglii jako náhoda (§ 1311 obč. zák.).

(Rozh. ze dne 19. prosince 1934, Rv II 806/32.)

Žalobce domáhal se na žalovanou banku náhrady škody, jež mu vzešla tím, že za války byly v Anglii sekvestrovány steelky (Steel Corporation common shares), jež žalovaná převzala roku 1912 pro žalobce na jeho příkaz od banky V. a uložila je v depot u své londýnské banky. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Nižší soudy správně dovodily ze zjištěných skutečností, že tím, že žalovaná v roce 1912 převzala pro žalobce na jeho příkaz od banky V. 120 kusů steelek a uložila je v depot u své londýnské banky Swiss Bankverein, došlo mezi stranami k ujednání smlouvy schovací, což žalobce v dovolání sám doznává. Jde jen o to, zda byla sjednána pravidelná smlouva schovací (*depositum regulare*) či nepravidelná (*depositum irregulare*). Jde-li o úschovu jistého množství zastupitelných věcí, zejména cenných papírů, jak tomu je při bankovním depositu, o něž tu šlo, jest rozeznávat, jak správně doličuje napadený rozsudek, tři odrůdy (srov. Klang, Komentář k obč. zák. § 959 II., Ehrenzweig *Das Recht der Schuldverhältnisse* § 358, Mayr, *Lehrbuch des bürgerlichen Rechtes* II. svazek § 364, Schey, *Die Obligationsverhältnisse* § 54), úhrnkové *depositum* (*Summendepot*), sběrné *depositum* (*Sammeldepot*), a nepravidelnou úschovu. Při úhrnkovém depositu se zavazuje příjemce chovati k použití ukladatele stále odděleně od vlastního majetku jako cizí věc ne sice právě kusy převzaté, avšak též počet kusů stejného druhu, ukladatel zůstává při depositu tom vlastníkem, nepřechází tudíž při něm vlastnictví na schovatele, nýbrž jen oprávnění k výměně jednotlivých kusů. Při sběrném depositu odpadá povinnost k oddělené úschově jednotlivého depa ukladatelova, nýbrž děje se úschova převzatých kusů s věcmi stejného druhu jiných ukladatelů, takže i při depositu tom nestane se schovatel vlastníkem převzatých věcí, nýbrž vzejde smíšením spoluvlastnictví všech ukladatelů na hromadné věci (*Gesamtsache* — § 415 obč. zák.). Oba tyto způsoby úschovy jest pokládati za pravidelnou smlouvu schovací, ježto při nich schovatel nenabývá vlastnictví na uschované věci. Jinak jest tomu při nepravidelné smlouvě schovací, při níž se stane schovatel vlastníkem uložených kusů. O takové smlouvě se mluví tehdy, může-li schovatel s věcmi do úschovy mu danými volně nakládati, zejména je zciziti, aniž by byl povinen, je ihned nahraditi věcmi stejného druhu, a stihá ho jen povinnost, by vždy choval k použití ukladatele stejný počet kusů téhož druhu. V zápůjčku podle § 959 obč. zák. přeměňuje se smlouva schovací jen tehdy, nejsou-li tu předpoklady nepravidelné smlouvy schovací. Jde o to, o jaké *depositum* šlo v projednávaném případě. Je zjištěno, že žalovaná uložila 120 steelek pro žalobce převzatých do depa u svého londýnského bankéře Swiss Bankverein, že v depot tom nebyly uloženy žádné její vlastní cenné papíry, nýbrž jen steelky jejích komitentů. Ze zjištění těch plyne, přihlíží-li se k právním vývodům vpředu uvedeným, že sporných 120 steelek bylo uloženo ve sběrném depositu, že jich uložením v tomto depot nepozbyl žalobce vlastnictví k steelkám a že proto následky sekvestrace a desekvestrace v Anglii jako náhoda (*vis major*) sběhnuvši se v jeho majetku, stihá jeho a nikoli žalovanou podle § 1311 obč. zák. Žalovaná podle svých obchodních podmínek nebyla povinna přičleniti sporné steelky k svým cenným papírům, nýbrž byla oprávněna uložit je ve sběrném depot svých komitentů. To, že žalovaná v dopise ze dne 12. října 1921 označovala sporné steelky jako své vlastnictví, je bez vý-

znamu, ježto rozhodný je právní stav, jaký tu ve skutečnosti byl, a nemohlo na základě tohoto dopisu přejíti dosavadní vlastnictví steelek na žalovanou, neboť šlo o jednostranný projev odporující tehdejšímu právnímu názoru žalobcovu, jakž plyne z jeho dopisu došlého bance dne 18. ledna 1919 a z jeho dalšího dopisu z 13. srpna 1920, podle nichž se sám považoval za vlastníka steelek. Tvrzení dovolatelovo, že podal na žalovanou žalobu právě vzhledem k dopisu jejímu z 12. října 1921, odporuje spisům. Dopis ten nemohl u žalobce vyvolati omyl a také nevyvolal, ježto v řízení desekvestračním vlastnictví k steelkám uplatňoval. Pokud žalobce poukazuje v dovolání k tomu, že banka V. byla vlastnící sporných steelek než je převedla do úschovy žalované, nelze se zabývatí tvrzením tím, ježto v tomto směru dovolatel v první stolici nic bližšího neuvedl a nižší soudy proto také nic nezjistily, takže nelze dovolacímu soudu posouditi, o jakou úschovu steelek u banky V. šlo. Z nesporného přednesu stran jen plyne, že u oné banky měl žalobce lombardní konto, které žalovaná na jeho příkaz převzala, zaplativši bance V. dluh žalobcův 92.000 Kč. Je nesporno, že žalovanou od banky V. převzaté cenné papíry sloužily jí za zástavu pro dluh žalobcův 92.000 Kč. Ježto nelze zřídit zástavní právo na vlastních věcech věřitele, neboť zástavní právo je možné jen na cizích věcech, kromě případu § 1446 obč. zák., o který tu nejde, musela žalovaná při převzetí steelek pokládati steelky za vlastnictví žalobce a také je pokládala, přijavši je od něho jako zástavu za žalobcův dluh. Právní názor žalobcův, že žalovaná tím, že steelky od banky V. převzala, stala se jich vlastnící, nemá ve spisech a ve zjištěních nižších soudů skutkového podkladu. Pokud žalobce poukazuje na právní útvar tak zv. zajišťovacího převlastnění, přehlíží, že v tomto směru nepřednesl nic v první stolici. Rovněž je bezvýznamný poukaz dovolatelův na tvrzení uvedené v jeho přípravném spise, že nákupem certifikátů Steelssbiankotransferem vzniká kupci jen právo odběru proti komisionáři, když s certifikáty Steels (steelkami) se obchoduje, a když dovolatel sám v souhlase se žalovanou uznával, že k nim možno nabýti vlastnictví a jen tvrdil, že vlastnictví k nim nebyla žalovaná a nikoliv on. Pokud pak jde o další požadovanou náhradu škody, neprokázal žalobce, že žalovaná porušila smlouvu schovací s ním uzavřenou a o nějakém uvedení žalobce v omyl bankou, že mu předstírala, že má právo zakročiti o desekvestraci jako vlastník, nemůže býti vzhledem k vyličenému stavu věci řeči; stíhá proto, jak již bylo uvedeno, škoda, která dovolateli sekvestrací snad vzešla, podle § 1311 obč. zák. jen jeho samotného. K vůli úplnosti se jeň ještě podotýká, že rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 6985, 7414, 10.566, 11281 sb. n. s., jež se týkají sekvestrace, pokud se týče desekvestrace cenných papírů v Anglii uložených, nedopadají na projednávaný případ, neboť v případě čís. 6928 nebyla sporná otázka řešena, ježto žaloba byla zamítnuta již z toho důvodu, že žalobce ve sporu neprokázal československé státní občanství, v případě 7414 byly steelky v Anglii prodány pro dluh banky, jejíž konto bylo při vypuknutí války již pasivní, v případě 10.566

šlo o kup steelek a banka vstoupila do obchodu jako samokontrahentka a v případě 11.281 byly cenné papíry komitenta smíseny s vlastními papíry banky.

Čís. 14056.

Kupitel novostavby nemůže bez zvláštní úmluvy uplatňovati proti prodávateli náhradu nákladů na pořízení chodníku, ohrady, kanálu a dláždění části dvoru.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1934, Rv I 2403/32.)

Proti žalobě prodávatelky novostavby, již se domáhala na kupitelce nedoplatku kupní ceny, namítla žalovaná započtením vzájemnou pohledávku na náhradu nákladů na pořízení chodníku, ohrady, kanálu a dláždění. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d uvedl v otázce, o niž tu jde, v d ů v o d e c h: Žalovaná uplatňuje, že nalézací soud nesprávně vykládal odst. III. kupní smlouvy. Tento odstavec ustanovuje, že prodávatelka ručí za to, že na prodané nemovitosti kromě pohledávání banky H., které se přejímá k zaplacení a k zúročení, nižádné, ať jakéhokoliv jména dluhy, břemena a jinaké závazky nevážnou, a taková břemena by bylo okamžitě na vlastní náklady odstraniti. Již z tohoto doslovu prý plyne, že žalobkyně jest zavázána zaplatiti žalované náklad na dláždění, oplocení, rigol a odvodňovací kanál jejího domu. Přihlédne-li se k výpovědi svědků, je prý vyloučena každá pochybnost o tom, že mezi »jinaké závazky«, za které má ručiti žalobkyně, náleží i řečená zařízení. S těmito vývody však odvolací soud nemůže souhlasiti. Mluví-li se v kupní smlouvě o dluzích, břemenech a jiných závazcích, které vážnou na prodané nemovitosti, nelze tím bez dalšího rozuměti zařízení na novostavbě, vyžadovaná podle stavebního řádu nebo podle stavebního povolení městskou obcí, která se ukládají teprve dodatečně držiteli domu. Právem poukazuje žalobkyně k tomu, že písemná kupní listina jest zřízena podle obvyklého vzoru, kde není pamatováno na stavebně konsensní zařízení. Všichni svědci pak souhlasně potvrdili, že vůbec nebylo řeči o zřízení chodníku, dlažby a pod. Bylo-li vymíněno, že dům bude prost knihovních i mimoknihovních břemen a závazků, nelze tím bez zvláštních ujednání rozuměti i zařízení potřebná podle stavebního povolení na základě stavebního řádu, která náležejí k dohotovení domu, který po prohlídce a podle stavu stavby byl za určitou cenu koupen.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Výtka nesprávného právního posouzení neobstojí. Odvolací soud zjistil, že o zřízení chodníku, ohradě, kanálu a vydláždění nebyla při ujednání smlouvy řeč. Jest proto vyložiti smysl odstavce III. tržní smlouvy ze dne 29. srpna 1928 podle zákoných vykládacích pravidel.